

Academiejaar 2009-2010

Programmagids

Master in de handelswetenschappen

Master HW - Internationaal Zakenwezen

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp.	Semester	Deeltijds
Erasmus uitwisselingsprogramma IV	Erasmus	1	1 + 2	/
Onderzoeksmethodologie IZ		6	1	/
Masterproef IZ		18	1 + 2	/
Globale politieke en juridische omgeving		6	1	/
Internationaal zaken doen		6	2	/
Internationaal management		6	1	/
Internationale Economie: capita selecta		6	2	/
Personen- en vennootschapsbelasting		6	1	/
Consolidatie en IFRS		6	1	/
BTW en andere belastingen		6	2	/
Bank- en verzekeringswezen		6	1	/
Beleggingsleer		6	1	/
Vermogensplanning		6	2	/
Beoordelings- en beloningsbeleid		6	1	/
Personeelsstromen		6	1	/
Strategisch HRM		6	2	/
Arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen		6	2	/
Speciale topics in marketing		6	1	/
Marketingcommunicatie		6	2	/
Consumer Behavior		6	1	/
Marketing Engineering		6	2	/
Haveneconomie, transport en logistiek		6	2	/

Studiecontract

De opleiding tot master in de handelswetenschappen aan de Lessius Hogeschool sluit rechtstreeks aan bij de bachelor in hetzelfde domein en bouwt voort op de daar verworven competenties.

Zij biedt een verdiepende opleiding aan binnen het vakgebied van de bedrijfseconomische wetenschappen. Deze verdieping van kennis en inzichten heeft betrekking op een aantal van de disciplines maar blijft tegelijkertijd aandacht houden voor aangrenzende deeldomeinen.

In de masteropleiding staan wetenschappelijke inzichten en onderzoekscompetenties centraal. Studenten leren om op een zelfstandige manier complexe problemen uit de bedrijfsomgeving te beoordelen en in een context van multidisciplinariteit en onzekerheid wetenschappelijk verantwoorde oplossingen uit te werken.

Masters kunnen omgaan met een pluraliteit van mogelijke oplossingen en deze samen met de probleemstelling helder en overtuigend communiceren aan zowel vakgenoten als niet-vakgenoten, ook internationaal.

Zij geven creatief richting aan nieuwe en zinvolle onderzoeksthema's en nemen verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en implementatie van economisch verantwoorde oplossingen.

Masters hebben een nuchtere, wetenschappelijke kijk op de werkelijkheid die hen in staat stelt om onderzoek, werkveld en maatschappij efficiënt en doelgericht met elkaar te verbinden.

Erasmus uitwisselingsprogramma IV

Code: HW_oErasmIV
Groep: Erasmus
Studiepunten: 1
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: /
Coördinator: N. N.

Onderzoeksmethodologie I Z

Code: HWMoOMIZ

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: De Winne Sophie, Van Beveren Ilke, Van Rompuy Guido, Verbieren Sofie

Coördinator: Van Rompuy Guido

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Onderzoeksmethodologie IZ

Inhoud

Het opleidingsonderdeel Onderzoeksmethodologie IZ bestaat uit twee leeractiviteiten van elk 3 studiepunten.

De leeractiviteit Onderzoeksmethodologie algemeen (3 studiepunten) gaat in op de theoretische aspecten van diverse analysetechnieken. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de analysetechnieken, het aantal colleges, de behandelde onderwerpen en het benodigde materiaal.

GEMEENSCHAPPELIJK GEDEELTE (3 STUDIEPUNTEN)			
METHODE	AANTAL COLLEGES	TOPIC	MATERIAAL
Factoranalyse	2 à 3	Wanneer gebruiken, assumpties, Theoretische onderbouw	Hair (2006) Ch. 3
		Uitwerking van een gesimplificeerd voorbeeld	Sharma (1996) Ch. 5
		Uitwerking reële gevalstudie	Syllabus
Clusteranalyse	2 à 3	Wanneer gebruiken, assumpties, Theoretische onderbouw	Hair (2006) Ch. 8
		Uitwerking van een gesimplificeerd voorbeeld	Sharma (1996) Ch. 7
		Uitwerking reële gevalstudie	Syllabus
Logistische regressie	2 à 3	Wanneer gebruiken, assumpties, theoretische onderbouw	Studenmund (2006) Ch 13
		Uitwerking van een gesimplificeerd voorbeeld	Syllabus
		(Selectie uit)	Studenmund (2006) Ch 12 en Ch 15

Aanvullingen regressie-analyse	2 à 3	Dynamische modellen Forecasting Seasonal Decomposition Panel data	Murray (2006) Ch. 16 - 17 Syllabus
--------------------------------	-------	--	---

De leeractiviteit Onderzoeksmethodologie eigen aan het onderzoeksdomein IZ (3 studiepunten) gaat in op de verschillende fasen van het onderzoeksproces en de praktische organisatie en uitvoering van kwantitatief en kwalitatief onderzoek. De colleges lopen parallel met en dienen ter ondersteuning van de masterproef.

Volgende thema's worden behandeld:

1. Informatie over de procedure m.b.t. de masterproef in de afstudeerrichting IZ
2. Survey design
3. Opzet en organisatie van kwalitatief onderzoek
4. Opzet en organisatie van kwantitatief onderzoek
5. Informatieverzameling: bronnen, kritische analyse
6. Structuur van literatuurstudie en masterproef

Doelstellingen

Beschrijving

Dit opleidingsonderdeel biedt een overzicht van analysetechnieken die toelaten de meest courant beschikbare data op een kwantitatieve manier te exploreren. In aanvulling op lineaire regressie (zie OMEC III Ba3 en Onderzoeksmethoden (Schakelprogramma)) wordt in een gemeenschappelijk gedeelte aandacht besteed aan het gebruik van verschillende soorten gegevensbestanden (cross-sectie data, tijdreeksdata en panel data), de analyse van seizoenale data, factoranalyse, clusteranalyse en logistische regressie. Bedoeling is dat de studenten:

- leren inzien wat de mogelijkheden van elk van deze technieken zijn;
- welke technieken onder welke voorwaarden kunnen gebruikt worden voor de analyse van cross-sectie datates resp. tijdreeksdata en paneldata;
- welk soort variabelen vereist zijn om deze technieken te mogen gebruiken;
- computeroutput terzake kunnen interpreteren.

In het opleidingsonderdeel Onderzoeksmethodologie eigen aan het onderzoeksdomein IZ wordt dieper ingegaan op de praktische organisatie en uitvoering van onderzoek in het kader van de masterproef. Specifiek wordt hierbij aandacht besteed aan het ontwerp en afnemen van een survey, de opzet en organisatie van zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek, het verzamelen van literatuur en gegevens en de structuur van de masterproef. Bedoeling is dat de studenten:

- weten waar ze relevante wetenschappelijke informatie kunnen terugvinden;
- methodologische keuzes kunnen maken en beargumenteren inzake steekproefkader, steekproef, respondent, bevragingmethode en responsstrategie;
- een vragenlijst kunnen opstellen die past bij de gehanteerde bevragingmethode (telefonisch, schriftelijk en face-to-face);
- data uit kwalitatief onderzoek kunnen beschrijven en door middel van de gepaste technieken analyseren;
- data uit kwantitatief onderzoek kunnen beschrijven en door middel van de gepaste analyseren;
- de bekomen resultaten op gepaste wijze kunnen interpreteren en rapporteren.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW3oOMEC - Onderzoeksmethoden voor economie III (streng)
- of
- HWSOndMethEc - Onderzoeksmethoden voor economen (streng)

Competenties

Voor kennis over onderzoeksmethoden voor economie (Ba) of onderzoeksmethoden voor economen (schakelprogramma) is noodzakelijk

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Syllabus samengesteld door de docent.

Capita selecta uit de aanbevolen leermiddelen.

Teksten en slides worden verspreid via Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

Gemeenschappelijk gedeelte

Verplicht: Geselecteerde hoofdstukken uit

Hair, J.F., et al. (2006), *Multivariate Data Analysis*, Pearson, Prentice Hall, 6th ed., 899 p.

Murray, M.P., (2006), *Econometrics. A Modern Introduction.*, Pearson Addison Wesley, 929 p.

Sharma, S., (1996), *Applied Multivariate Techniques*, John Wiley & Sons Inc., 493 p.

Studenmund, A.H., (2006), *Using Econometrics. A practical Guide*, Pearson Addison Wesley, 5th ed. 639 p.

Aanbevolen: geselecteerde hoofdstukken uit

Brown, W.S., (1991), *Introducing Econometrics*, West Publishing Company, 428 p.

Keller, G., (2008), *Managerial Statistics*, South Western Cengage learning, 8th ed..

Werkvormen

Omschrijving

De lessen vinden plaats als hoorcolleges. Aan de hand van oefeningen wordt actieve participatie verwacht van de student.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- Andere: Opracht

1e examenperiode (januari)

Gemeenschappelijk gedeelte (50 %):
Schriftelijk examen.

Onderzoeksmethodologie eigen aan het onderzoeksdomein IZ (50 %):
Open-boek examen. Voor het onderdeel Kwantitatief onderzoek dienen de studenten een opdracht te maken die integraal meetelt voor het examen.

3e examenperiode (augustus/september)

Gemeenschappelijk gedeelte (50 %):
Schriftelijk examen.

Onderzoeksmethodologie eigen aan het onderzoeksdomein IZ (50 %):
Open-boek examen. Voor het onderdeel Kwantitatief onderzoek dienen de studenten een opdracht te maken die integraal meetelt voor het examen.

Examencontract

Gemeenschappelijk gedeelte (50 %):
Schriftelijk examen.

Onderzoeksmethodologie eigen aan het onderzoeksdomein IZ (50 %):
Open-boek examen. Voor het onderdeel Kwantitatief onderzoek dienen de studenten een opdracht te maken die integraal meetelt voor het examen.

Begeleiding

Zowel Ilke Van Beveren (ilke.vanbeveren@lessius.eu) als Guido Van Rompuy (guido.vanrompuy@lessius.eu) zijn per e-mail bereikbaar.

Masterproef IZ

Code: HWMoMPIZ
Groep: /
Studiepunten: 18
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Nee
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: De Beule Filip
Coördinator: De Beule Filip

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Masterproef IZ

Inhoud

De thema's van de masterproef IZW zijn gerelateerd aan de onderwerpen die behandeld worden in de opleidingsonderdelen van de afstudeerrichting. Ieder jaar stellen de docenten IZW nieuwe en uitdagende internationale topics voor.

De masterproef binnen de afstudeerrichting IZW bestaat uit twee delen: een collectief deel en een individueel deel. In het eerste, collectief deel werken de studenten in groep (maximaal 4 studenten) aan een literatuurstudie en het uittekenen van een onderzoeksopzet. Het tweede, individueel deel bouwt verder op het collectief deel. In dit deel werkt elke student individueel aan de eigen onderzoeksvraag, de formulering van de hypothesen, de vergaring van de data, de analyse van de verzamelde data, en de presentatie van zijn resultaten.

De masterproef wordt daarbij uitgewerkt in 3 stappen: een literatuurstudie, een onderzoeksvoorstel, en een individueel eindrapport.

De studenten kiezen eerst één van de door de docenten voorgestelde onderwerpen, en bereiden in groep (maximaal 4 studenten) een literatuurstudie voor. De literatuurstudie voorziet de theoretische en empirische achtergrond voor de individuele onderzoeksvragen.

Vervolgens werkt elke student een concreet onderzoeksvoorstel uit op basis van de literatuurstudie. Het onderzoeksvoorstel ontwikkelt de specifieke onderzoeksvraag, inclusief onderzoeksopzet, en vooropgestelde dataverzameling.

De individuele eindrapportering gebeurt in de vorm van een wetenschappelijk artikel. De student stelt de eigen onderzoeksvraag scherp, inclusief formulering van hypothesen; verzamelt en analyseert de relevante gegevens; en geeft duiding aan de resultaten in termen van bedrijfs- en beleidsrelevantie.

Doelstellingen

Beschrijving

De student moet aan de hand van de masterproef aantonen in staat te zijn om:

- kritisch te reflecteren over bestaand onderzoek en wetenschappelijke bevindingen uit voorgaand onderzoek in vraag te stellen;
- zelfstandig een logische, duidelijke, intern consistente en inhoudelijk verantwoorde redenering op te bouwen volgens de wetenschappelijke methode;
- een zinvol en haalbaar onderzoeksopzet uit te tekenen en dit consistent uit te voeren;
- de resultaten van het eigen onderzoek op een wetenschappelijke manier te rapporteren;
- in teamverband te werken en daarbij zowel coördinerende als uitvoerende taken op te nemen;

- beknopt de essentie van het eigen onderzoek visueel weer te geven (aan de hand van een poster) en mondeling toe te lichten;
- vlot en correct te antwoorden op gerichte vragen over de relevantie en over theoretische en methodologische aspecten van de masterproef;
- kritisch te reflecteren over het eigen onderzoek.

Vereiste voorkennis

Competenties

In de masterproef doet men beroep op een brede waaier van algemene, wetenschappelijke en domeinspecifieke competenties en analytische vaardigheden. Daarom is een basiskennis uit het opleidingsonderdeel Internationale Bedrijfsstrategie (Ba of schakelprogramma) aangewezen. Voorts moeten studenten beroep doen op hun voorkennis onderzoeksmethoden (Ba of schakelprogramma).

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Materiaal op leeromgeving ter ondersteuning.

Werkvormen

Omschrijving

De studenten werken in groep (maximaal 4 studenten) aan:

- een literatuurstudie;
- de ontwikkeling van onderzoeksvragen;
- het uittekenen van een onderzoeksopzet;
- de dataverzameling, afhankelijk van het onderzoeksonderwerp.

De studenten werken individueel aan:

- het scherp stellen van de eigen onderzoeksvraag;
- de formulering van onderzoekshypothesen;
- de dataverzameling, afhankelijk van het onderzoeksonderwerp;
- de analyse van de verzamelde data;
- de conclusies.

De verwachte output is:

- een collectieve literatuurstudie;
- een individueel onderzoeksvoorstel, inclusief onderzoeksopzet;
- een individueel eindrapport (inleiding, theorie en hypothesen, methodologie, resultaten, discussie en implicaties voor beleid en praktijk).

Doorheen het volledige masterproeftraject worden de studenten begeleid door de promotor. Deze begeleiding kan de vorm aannemen van discussieseminaries in groep of individuele begeleiding op afspraak.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- presentatie
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

Zowel de collectieve literatuurstudie als de individuele onderzoeksvorstellen worden in januari ingediend en gepresenteerd.

Onder bepaalde voorwaarden, zoals vastgelegd in de departementale richtlijnen, kunnen studenten hun masterproef verdedigen in eerste examenperiode.

2e examenperiode (juni)

Het eindrapport wordt ingediend en mondeling verdedigd in juni.

Een onvoldoende op het individueel deel kan niet gecompenseerd worden door een voldoende op het collectief deel. Essentieel is dat de student de kerncompetenties behaalt. Deze kerncompetenties kunnen nooit enkel via het collectief deel behaald worden. Daarom wordt in twee stappen gewerkt:

STAP 1:

De score voor het individueel deel wordt als volgt bepaald:

- * Onderzoeksvoorstel (20%)
- * Individueel eindrapport (60%)
- * Presentatie (postersessie) (10%)
- * Attitude (10%)

STAP2:

Als de student niet geslaagd is voor het individueel deel, dan wordt de eindscore voor de masterproef gelijkgesteld aan de score voor het individueel deel.

Als de student geslaagd is voor het individueel deel, dan wordt de eindscore voor de masterproef als volgt bepaald:

- * Literatuurstudie (15%)
- * Onderzoeksvoorstel (15%)
- * Individueel eindrapport (50%)
- * Presentatie (postersessie) (10%)
- * Attitude (10%)

De score voor het collectief deel (de literatuurstudie) wordt in principe toegekend aan alle studenten uit de groep, mits positieve evaluatie van alle groepsleden.

3e examenperiode (augustus/september)

Zie algemene richtlijnen m.b.t. de masterproeven aan het Departement Handelswetenschappen. De promotor bepaalt wat moet herwerkt worden. De opdracht voor de derde examenperiode zal mee afhangen van de scores behaald op het collectief en individueel deel in de tweede examenperiode.

Examencontract

Examencontract niet mogelijk

Begeleiding

Filip De Beule, Ysabel Nauwelaerts, Ilke Van Beveren, Tim Benijts en Karen Crabbé treden op als promotor. Zij zijn bereikbaar via telefoon en e-mail.

Globale politieke en juridische omgeving

Code: IZ1oGPJO

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Claeys Stijn, Dieringer Jürgen, Roctus Dirk

Coördinator: Roctus Dirk

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Globale politieke en juridische omgeving

Inhoud

Een eerste module (prof. Claeys) behandelt de economisch-rechtelijke normen van de Wereldhandelsorganisatie en van de Europese Unie.

- Economisch-rechtelijke normen in het kader van de Wereldhandelsorganisatie: GATT, GATS, TRIPS
- Bijzondere aspecten van Europees Economisch Recht:
  - Douane-unie en vrij verkeer (goederen, dienstverlening, vestiging, kapitaalverkeer en betalingsverkeer)
  - Steunmaatregelen van de lidstaten
  - Anti-dumpingregime
  - Geschillenregeling inzake Europees economisch recht

De tweede module (prof. Roctus) gaat dieper in op de politieke omgeving in de verschillende landen en regio's van de wereld. De bestaande politieke systemen en geldende beleidsmaatregelen beïnvloeden ondernemings-strategie en – beleid. Er wordt onderzocht wat globalisering is, hoe ze ontstaan is en doorwerkt in de internationale politiek. Ook wordt nagegaan wat dit op lokaal vlak betekent voor de buitenlandse politiek en het buitenlandse handelsbeleid van België en Vlaanderen.

De derde module (prof. Dieringer) "European Policy and Decision-Making" wordt in het Engels gegeven. De inhoud is als volgt:

1) *The nature of European Integration and integration theories*

The foundations of IR theory, an integrated Europe as a project for peace; European law and national law; intergovernmental and supranational integration; federalism, neo-functionalism, intergovernmentalism, liberal intergovernmentalism, MLG.

2) *Institutions*

The Council of Ministers, the European Commission, the European Parliament, other institutions; structure and functioning, reform patterns.

3) *The standard policy-making procedure: Commission - Council - Parliament - (CoR/EESC)*

The internal policy cycle including paper drafting by the Commission, green books, white books, initiatives; bargaining and package deals; negotiations in the European Parliament and the Council, decision-making and conflict resolution with standardized procedures, the role of Council presidencies; the role of the ECJ;

4) *Uploading and Downloading: Policy formulation and policy aggregation, Comitology, implementation by national institutions*

Policy formulation within the nation states and among nation states, policy transposition, coalition building, lobbying by states, regions, NGO's, political parties, enterprises as part of a European policy cycle, based on a multilevel environment; subsidiarity control; Comitology, national implementation patterns and its consequences, Europeanization of national administrations (general problems like deparliamentarisation, involvement of regional actors, case studies, e.g. Belgium, Germany, UK, Poland, Hungary)

5) *Redistributive policies: Agriculture and regional policies,*

Why and to what end redistribution? General lines of the European budget; CAP, its historical roots, problems after Eastern enlargement, patterns of reform; regional policies, European structural funds and their implementation in a multilevel environment.

6) Single market and regulatory policies, decision-making in the Eurozone and Euro-politics

The advantages of a regulatory approach; the general freedoms and their consequences; infrastructure policies like TENs, energy policy, and possible new European policies like for example a prospective European water policy; Criteria for joining the Eurozone; institutional problems between ECOFIN and Eurogroup; problems of unbalanced economic development and its consequences for coherence of the Eurozone.

Doelstellingen

Beschrijving

Studenten kunnen aan het einde van dit opleidingsonderdeel de impact van de globale verschillen in de politieke en juridische omgeving op het internationale strategische en operationele ondernemingsbeleid van een bedrijf evalueren en managen.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Voor de tweede module (politieke omgeving): Atlas du monde diplomatique 2009.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen over elk van de drie modules: samen op dezelfde dag en onder de noemer van het vak "Globale politieke en juridische omgeving".

Elk van de modules wordt gequoteerd op 20. Elke module heeft een andere weging in functie van het aantal contacturen (Rochtus: 50%, Dieringer: 25 %, Claeyts: 25%).

De resultaten worden opgeteld en dan tot één cijfer van 20 herleid.

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk examen over elk van de drie modules: samen op dezelfde dag en onder de noemer van het vak "Globale politieke en juridische omgeving".

Elk van de modules wordt gequoteerd op 20. Elke module heeft een andere weging in functie van het aantal contacturen (Rochtus: 50%, Dieringer: 25 %, Claeyts: 25%).

De resultaten worden opgeteld en dan tot één cijfer van 20 herleid.

Begeleiding

De studenten kunnen steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichting.

Internationaal zaken doen

Code: IZ10I2D
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: De Beule Filip, Van Beveren Ilke
Coördinator: Van Beveren Ilke

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Internationaal zaken doen

Inhoud

Deze cursus bestaat uit drie modules.

De eerste module beschrijft de basisconcepten en economische modellen ter evaluatie van internationale locatiekeuzes. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de praktische implementatie van een locatiekeuze in specifieke sectoren. De volgende sectoren worden daarbij specifiek behandeld: Kleding en mode; high-tech; auto- en agro-food.

De tweede module gaat dieper in op de betekenis van buitenlandse directe investeringen voor gast- en thuislanden. Verder wordt ook aandacht besteed aan de competitieve positie van verschillende regio's in de wereld, het belang van innovatie voor internationalisatie en de impact van geografie en locatiekeuze op de bedrijfsprestaties.

De derde module bestaat uit het uitwerken van een internationalisatieproject voor een specifieke onderneming, sector en land, inclusief het maken van een marktstudie. Dit project resulteert in een groepswerk (paper) die mondeling gepresenteerd en verdedigd dient te worden tijdens de laatste colleges.

Doelstellingen

Beschrijving

Studenten hebben aan het einde van dit opleidingsonderdeel affiniteit met internationaal zaken doen in specifieke sectoren en verschillende regio's. Ze zijn in staat om een analyse te maken van een potentiële lokalisatiebeslissing van een onderneming. Naast een gestructureerde, schriftelijke motivering van deze locatiekeuze, zijn ze eveneens in staat om deze mondeling te presenteren.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Lesmateriaal (wetenschappelijke artikels en slides) wordt ter beschikking gesteld via Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

Ghemawat, Pankaj (2007) *Redefining Global Strategy: Crossing Borders in a World where Differences still Matter* (Harvard: Harvard Business School Publishing).
Dicken, Peter (2007) *Global Shift* (Sage Publications).

Werkvormen

Omschrijving

Naast hoorcolleges worden er ook een aantal interactieve sessies georganiseerd waarin specifieke gevalstudies geanalyseerd worden. Het groepswerk (uitwerken van een internationalisatieproject) wordt tijdens de colleges gepresenteerd. Hierbij wordt ruimte voorzien voor kritische reflectie vanuit de groep.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- presentatie

2e examenperiode (juni)

Schriftelijk examen. De studenten dienen verder een marktanalyse te maken van een uitgekozen sector in een bepaalde regio/land. Deze studie dient gepresenteerd en mondeling verdedigd te worden.

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk examen.

Begeleiding

De studenten kunnen steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichting.

Internationaal management

Code: IZ1oIntMan
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: De Beule Filip, Nauwelaerts Ysabel
Coördinator: De Beule Filip

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Internationaal management

Inhoud

Waarom bedrijven internationaliseren wordt onderzocht in het eerste stuk van dit opleidingsonderdeel. Dit deel benadrukt de basisconcepten en economische modellen die essentieel zijn voor de evaluatie en implementatie van internationale strategieën.

Hoe bedrijven internationaliseren wordt bestudeerd in het tweede luik van dit opleidingsonderdeel. Hierbij wordt ingegaan op de verschillende participanten van internationaal zaken doen. Zo worden de verschillende internationalisatiemodes doorgelicht, zoals export en import; licentie, franchise en andere contractuele vormen; strategische allianties; en internationale 'joint ventures' en volledige dochterondernemingen.

- Bij export- en importmanagement wordt ingegaan op transportdocumenten, betaaltechnieken, douanedocumenten, alsook handelsassistentie.
- Bij internationale contracten wordt ingegaan op licenties en franchise. Intellectuele eigendomsrechten worden daarbij behandeld, met name merken en octrooien.
- Internationaal investeren gaat in op het implementeren en managen van internationale joint ventures en acquisities.

Het derde onderdeel behandelt de verschillende managementaspecten van internationaal zaken doen. In deze module gaat de aandacht naar de verschillende internationale managementfuncties: internationaal humanresourcemanagement, multinationalaal accounting en financiering, globale marketing, en internationaal operationeel beheer.

- Marketing gaat in op internationale marketingstrategie van segmenteren en positioneren en de internationale marketingmix van producten en diensten, inclusief prijszetting, promotie, reclame en distributie.
- Internationaal HRM gaat dieper in op internationale tewerkstelling, zoals expats en globale managers, alsook relevant bedrijfsbeleid. Verder wordt ingegaan op internationale arbeidsrelaties, zoals vakbonden en sociale normen.
- Internationaal accounting en financiering gaat in op financiële en boekhoudkundige repercussies van internationaal opereren. Er wordt dieper ingegaan op multinationalaal accounting, in casu transferprijzen en royalties.
- Internationaal operationeel beheer gaat in op internationaal sourcen, outsourcing en offshoring.

Doelstellingen

Beschrijving

Je kan aan het einde van dit opleidingsonderdeel het internationale strategische en operationele ondernemingsbeleid van

een bedrijf evalueren en sturen, zowel in KMO's als in MNO's.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Cavusgil, Knight and Riesenberger (2008) International Business: Strategy, Management, and the New Realities: International Edition (Pearson Prentice Hall).
Lesmateriaal wordt ter beschikking gesteld via Toledo.

Werkvormen

Omschrijving

Naast hoorcolleges worden er ook sessies georganiseerd waarin specifieke gevalstudies geanalyseerd worden. Gevalstudies moeten kort voorbereid worden.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- Andere: Gevalstudies

1e examenperiode (januari)

Schriftelijke voorbereiding van korte gevalstudies en opdrachten ter voorbereiding van de colleges.

Schriftelijk examen.

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk examen.

Examencontract

Schriftelijk examen op basis van het handboek.

Begeleiding

De docenten zijn steeds telefonisch of elektronisch bereikbaar.

Internationale Economie: capita selecta

Code: IZ1oIntEcon

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Crabbé Karen, Franck Tom, Van Beveren Ilke

Coördinator: Crabbé Karen

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Internationale Economie: capita selecta

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel bestaat uit drie delen:

Deel I: internationale fiscaliteit

In dit deel wordt de impact van vennootschapsbelasting op buitenlandse bedrijven en de tewerkstelling onderzocht. Speelt de vennootschapsbelasting een rol in locatiebeslissingen van multinationals en hoe kan het de economische groei beïnvloeden? We bekijken ook de effectieve belastingdruk van een bedrijf. Hoe wordt die berekend, wat is het verschil met het nominale belastingtarief en wat zijn de trends in de Europese Unie met de huidige 27 landen?

Deel II: internationale financiering

- Module A: Internationale financiële architectuur: In deze module worden de keuzes betreffende de wisselkoers, de financiële markten en de monetaire politiek behandeld.

- Module B: Wisselkoersen: In deze module wordt besproken hoe wisselkoersen tot stand komen. Zowel de spot als forward rate worden uitvoerig besproken. Ook complexere koersen worden bestudeerd.

- Module C: Internationale financiële transacties: In deze module wordt bestudeerd hoe gevoelig een onderneming is ten aanzien van zowel wisselkoersschommelingen als risico's verbonden met de internationale handel, en hoe een onderneming er zich tegen kan beschermen.

Deel III: internationale handel

In dit onderdeel wordt dieper ingegaan op de bedrijfseconomische aspecten van de internationale economie. Uit de economische praktijk blijkt dat, ondanks de toenemende globalisatie, slechts een minderheid van alle bedrijven actief is op internationale markten. Welke factoren drijven sommige bedrijven ertoe zich internationaal te engageren, terwijl andere enkel lokaal actief blijven? Wat is de impact van toenemende internationale handel op de bedrijfsprestaties? Hoe worden de lonen en de tewerkstelling beïnvloed door de stijgende internationalisering?

Doelstellingen

Beschrijving

De doelstelling van dit opleidingsonderdeel bestaat erin de studenten in contact te brengen met recente ontwikkelingen in enkele domeinen van internationale economie. Zowel de theoretische achtergrond als praktische toepassingen hiervan worden bestudeerd. Na het volgen van het opleidingsonderdeel moeten studenten in staat zijn om de aangereikte theorieën te bevatten en deze op concrete situaties toe te passen.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oInterEc - Internationale economie (streng)
  - HW1oOndFin - Ondernemingsfinanciering (streng)
- of
- HWSoIntHanEcVr - Internationale handels- en economische vraagstukken (streng)
  - HWSoOndFin - Ondernemingsfinanciering (S) (streng)

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Sercu, P., 2008, International Finance: Putting Theory to Practice, als pdf-file ter beschikking gesteld op toledo.

Aanbevolen leermiddelen

Werkvormen

Omschrijving

De hoorcolleges gaan dieper in op de theoretische en empirische literatuur.
Voor het deel internationale financiering en internationale handel zal er een opdracht tijdens de lessen gegeven worden.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

2e examenperiode (juni)

Het schriftelijke examen bestaat uit drie delen: internationale fiscaliteit, internationale financiering en internationale handel.

In de drie delen zal er getest worden of studenten voldoende inzicht in de literatuur en in verbanden tussen kernbegrippen verworven hebben.

Om voor het opleidingsonderdeel te slagen, dienen studenten gemiddeld een voldoende te behalen, met een tekort op maximaal één module.

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk examen van de drie modules.

Examencontract

Schriftelijk examen op basis van cursusmateriaal op digitale leeromgeving.

Begeleiding

Per deel kan u terecht bij de volgende docenten:
deel I: internationale fiscaliteit, Prof Dr. Karen Crabbé
deel II: internationale financiering, Prof Dr. Tom Franck
deel III: internationalehandel, Prof Dr. Ilke Vanbeveren

Personen- en vennootschapsbelasting

Code: AF1oPersVenBel

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Callens Boudewijn, Van Rompay Christiaan

Coördinator: Crabbé Karen

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Personen- en vennootschapsbelasting

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel bestaat uit 2 modules: enerzijds "Personenbelasting" en anderzijds "Vennootschapsbelasting".

In de module "Personenbelasting" komen de volgende elementen aan bod:

- Inleiding
- Soorten belastingen
- Beginselen van belastingheffing
- Algemene kenmerken
- Wie is onderworpen aan de P.B.?
- Grondslag van de P.B.
- Onroerende inkomsten
- Roerende inkomsten
- Beroepsinkomsten
- Diverse inkomsten
- Aftrekbare bestedingen
- Uitgaven die recht geven op een belastingvermindering
- Aanslag van de echtgenoten en hun kinderen
- Aanslagberekening

De module "Vennootschapbelasting" omvat de volgende elementen:

- Het toepassingsgebied van de Venn.B.
- De juridische grondslag van de Venn.B. (inclusief de bepaling van het fiscaal resultaat)
- De berekening van de belasting en van de voorheffingen
- De verdeling van het maatschappelijk vermogen

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Module "Personenbelasting": *Fiscale Gids*, Standaard Uitgeverij, laatste editie.

Module "Vennootschapsbelasting": Syllabus van de docent.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

1e examenperiode (januari)

Mondeling examen voor beide modules.

3e examenperiode (augustus/september)

Mondeling examen voor beide modules.

Examencontract

Mondeling examen voor beide modules.

Begeleiding

Voor vragen i.v.m. de leerstof kan steeds contact worden opgenomen met de docenten.

Consolidatie en IFRS

Code: AF1oConsiFRS

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Clybouw André, Tiest Roger

Coördinator: Orens Raf

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Consolidatie en IFRS

Inhoud

Met betrekking tot de LA consolidatie worden volgende topics besproken:

- Begrip controle en belangenpercentage;
- Consolidatieverplichtingen;
- Consolidatiekring;
- Consolidatiemethoden en eerste consolidatie;
- De geconsolideerde jaarrekening (volgens Belgische normen en volgens IFRS);
- Kritische studie van het consolidatiebesluit van KB 30 januari 2001;
- De verordening van de Europese Commissie;
- Harmonisatie, Latente belastingen in de geconsolideerde jaarrekening.

Met betrekking tot de LA IFRS zullen de studenten in een eerste deel een overzicht krijgen van het economisch en institutioneel kader van financiële verslaggeving volgens de IFRS-standaarden. In deze uiteenzetting wordt o.a. terug verwezen naar het IAS-IFRS hoofdstuk van de cursus FRAP uit Ba2 en het schakelprogramma. Vervolgens wordt het IAS-framework besproken. Nadien worden de IAS/IFRS-statements besproken (met uitzondering van enkele gespecialiseerde normen). De statements worden gepresenteerd door de studenten op basis van groepswerking. Daarbij worden de IAS/IFRS-normen niet alleen op zichzelf maar ook in vergelijking met de Belgische wetgeving bestudeerd. In dit geheel zullen de special topics binnen financiële rapportering volgens IFRS zoals latente belastingen, fair value accounting en impairment in elk geval hun plaats vinden. Daarbij zal de aandacht ook uitgaan naar de onder IFRS verplichte opstelling van de kasstroom, de mutaties van het eigen vermogen, de segment- en interimrapportering, alsook de niet-financiële informatie in het jaarverslag. Verder komt de evaluatie van de kwaliteit van gerapporteerde winstcijfers en de invloed van IFRS op de jaarrekening aan bod.

Doelstellingen

Beschrijving

- Het kennen van de verschillende consolidatietechnieken.
- Het kunnen maken van toepassingen op consolidatie van op IFRS-gebaseerde jaarrekeningen.
- Notie hebben van de meest gebruikte IFRS normen (zowel over de waarderings- als presentatiemethoden). Tevens dient de student de verschillen met Belgian GAAP te onderkennen.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW2oFinRap - Financiële rapportering en analyse (streng)
- of
- HWSoFinAnRap - Financiële analyse en rapportering (streng)

Competenties

Degelijke kennis van de jaarrekening, deze komt overeen met de eindcompetenties van de opleidingsonderdelen "Algemeen boekhouden" en "Financiële rapportering en analyse" gedoceerd in de bachelor HW.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Handboek: R. Tiest, Vademecum voor de enkelvoudige en de geconsolideerde jaarrekening, Intersentia, 2009
IAS/IFRS standaarden op website NBB
Studiemateriaal geplaatst op Toledo

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcolleges aangevuld met werksessies
Voor het deel IFRS is er tevens een groepsopdracht.

De groepsopdracht is driedelig:

- Opstellen van een schriftelijke samenvatting van de IAS/IFRS-statement (minimum 2 en maximum 4 bladzijden., lettertype times new roman, tekengrootte 11, enkel interlinie).
- Opstellen van een powerpointpresentatie waarin de statement geanalyseerd wordt en waarbij aandacht besteed wordt aan de gelijkenissen en verschillen met de huidige Belgische wetgeving. Elke presentatie moet minimum 15 en maximum 25 minuten in beslag nemen waarbij verwacht wordt dat elk groepslid een gedeelte van de presentatie mondeling voor zijn rekening zal nemen.
- De studenten die niet presenteren, zullen reageren op de presentatie o.v.v. vraagstelling, kritische bemerking. De studenten presentators zullen hierop gepaste antwoorden en reacties geven.

Deze actieve methodiek geeft aanleiding tot een beoordeling waarvan de punten zullen meetellen voor 35% van de eindscore op het vak. De beoordeling zal rekening houden met volgende punten:

- De diepgang, correctheid en het verzorgd karakter van het voorgelegde document en de powerpoint presentatie
- De kwaliteit van de gegeven mondelinge presentatie
- De kwaliteit van de antwoorden en reacties op de vraagstelling van de medestudenten

De bovenstaande opdracht wordt in groep uitgevoerd. Naargelang het aantal ingeschreven studenten kunnen de groepjes 2 tot 4 studenten tellen. De groepen worden samengeteld door de docent.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- presentatie
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

LA Consolidatie (50% van de punten) bestaat enkel uit een schriftelijk examen

LA IFRS (50% van de punten) bestaat voor 65% uit een schriftelijk examen en voor 35% uit een groepsopdracht. De kwotering van de groepsopdracht gebeurt op basis van de kwaliteit van de paper, de kwaliteit van de presentatie, de beantwoording van de vragen en permanente evaluatie in de vorm van de deelname in de discussie bij presentaties van de groepsopdrachten van de medestudenten.

3e examenperiode (augustus/september)

LA Consolidatie (50% van de punten) bestaat uit een schriftelijk examen

LA IFRS (50% van de punten) bestaat uit een schriftelijk examen. Dit examen is een uitgebreider schriftelijk examen in vergelijking met de eerste zitting.

Examencontract

LA Consolidatie (50% van de punten) bestaat enkel uit een schriftelijk examen

LA IFRS (50% van de punten) bestaat voor 65% uit een schriftelijk examen en voor 35% uit een individuele opdracht. De kwotering van de opdracht gebeurt op basis van de kwaliteit van de paper, de kwaliteit van de presentatie en de beantwoording van de vragen. De individuele opdracht bestaat uit het opstellen van een schriftelijke samenvatting van de IAS/IFRS-statement met aandacht voor de gelijkenissen en verschillen met de huidige Belgische wetgeving (minimum 2 en maximum 4 bladzijden., lettertype times new roman, tekengrootte 11, enkel interlinie). Tijdens de presentatie wordt de statement geanalyseerd. De presentatie moet 15 a 25 minuten in beslag nemen.

Begeleiding

Er kan contact opgenomen worden met de docent van de specifieke LA:

LA IFRS: André Clybouw

LA Consolidatie: Roger Tiest

BTW en andere belastingen

Code: AF1oBTWea

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Beheydt Bart, Crabbé Karen, Dieltiens Eugeen, Van Uytbergen Steve

Coördinator: Crabbé Karen

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- BTW en andere belastingen

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel bestaat uit 2 modules: enerzijds "Btw" en anderzijds "Andere belastingen".

In de module "Btw" komen de volgende elementen aan bod:

- Inleiding
- Btw-belastingplicht
- Werkingssfeer
- Maatstaf van heffing
- Tarief van de belasting
- Vrijstellingen
- Aftrek van voorbelasting
- De voldoening van de belasting
- Bijzondere regelingen
- Algemene procedure inzake btw

In de module "Andere belastingen" worden de volgende elementen behandeld:

- Internationale fiscaliteit
- Registratierechten
- Schenkings- en successierechten
- Overige belastingen (beknopt)
- Sociale zekerheidsbijdragen voor werknemers en zelfstandigen

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Syllabi van de docenten

Aanbevolen leermiddelen

voor het deel internationale fiscaliteit: *Fiscale Gids*, Standaard Uitgeverij, laatste editie vanaf afdeling 80 + wetenschappelijke artikels (zullen op toledo ter beschikking gesteld worden).

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen

2e examenperiode (juni)

Mondeling examen voor de module "Btw" en schriftelijk examen voor de module "Andere belastingen".

3e examenperiode (augustus/september)

Mondeling examen voor de module "Btw" en schriftelijk examen voor de module "Andere belastingen".

Examencontract

Mondeling examen voor de module "Btw" en schriftelijk examen voor de module "Andere belastingen".

Begeleiding

Naast de cursus en het materiaal op de leeromgeving kunnen de studenten steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichting.

Bank- en verzekeringswezen

Code: FM1oBkVerzW

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Franck Tom, Van Heukelom Pieter

Coördinator: Franck Tom

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Bank- en verzekeringswezen

Inhoud

Deze cursus bestaat uit twee modules.

In de module "Bankwezen" ligt de nadruk op de functies en werking van financiële intermediatie en de daaraan verbonden risico's. Inzicht wordt verschaft in de werking van de bankproducten en belangrijkste markten waarin banken participeren. Volgende topics kunnen hierbij aan bod komen:

- Rol van financiële intermediatie
- Vormen van financiële intermediatie
- IFRS, de bankbalans en de resultatenrekening
- Solvabiliteit, liquiditeit en rendabiliteit bij banken
- Risico-rendementsrelatie
- Basel II & risicomanagement
- Toezicht op de financiële sector
- Spaarbankieren, kredietproducten en kredietrisico
- Financiële innovatie en effectisering
- Asset-liability management
- Werking van de geldmarkten
- Rol van centrale banken
- Rentebeleid en renterisico
- Investeringsbankieren en marktrisico
- Operationele en andere risico's

In de module "Verzekeringswezen" worden de studenten vertrouwd gemaakt met het typische verzekeringsjargon en met de werking van de belangrijkste verzekeringsproducten, met bijzondere aandacht voor risicoanalyse. Ook de voornaamste mathematische aspecten van verzekeringen komen daarbij aan bod.

Deel 1: Overzicht van het verzekeringswezen

1. Ontstaan en ontwikkeling van het verzekeringswezen
2. Classificaties in de verzekeringen
3. De verzekeringssector als economische factor
4. De distributie van verzekeringsproducten
5. De wet op de landsverzekering
6. Overzicht van de voornaamste verzekeringstakken
7. De Belgische en Europese omgevingsfactoren

Deel 2: Risicobeheer in de onderneming

1. Inleiding
2. Doelstellingen
3. Identificatie van de risico's
4. Evaluatie van de risico's
5. Risicoreductie door spreiding en diversificatie
6. Risicotransferten via contractuele weg
7. Vrijstellingen vanuit praktisch standpunt

Deel 3: Modellen

1. Denkwijze van de risicobeheerder
2. Studie van "EFQM"
3. Verzekeringsoverzicht producten particulier/ ondernemingen
4. Casestudy 1 en 2

5. Dienstverlening van een verzekeraar
6. Schadebeheer en vergoedingen

Doelstellingen

Beschrijving

Dit opleidingsonderdeel stelt zich tot doel de studenten vertrouwd te maken met de algemene werking van financiële instellingen. Zowel de traditionele "bancaire" activiteiten als de verzekeringsactiviteiten komen daarbij aan bod.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oOndFin - Ondernemingsfinanciering (soepel)
- of
- HWSOndFin - Ondernemingsfinanciering (S) (soepel)

Competenties

Basisbegrippen van ondernemingsfinanciering, financiële rapportering en financiële algebra.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Voor de module Bankwezen:

Casu, B., Girardone, C. Molyneux, P. (2006), *Introduction to Banking*, Prentice Hall, 526 blz.

Voor het gedeelte Verzekeringswezen:

Claes, P. (2004), *Risicomanagement*, Stenfert Kroese, 300 blz.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk, gesloten boek examen.

50% van de score voor *Bankwezen*

50% van de score voor *Verzekeringswezen*

3e examenperiode (augustus/september)

zie 1e Examenperiode

Examencontract

Idem als voor reguliere studenten.

Begeleiding

De student kan naast de colleges en de leermiddelen op het leerplatform steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichtingen.

Beleggingsleer

Code: FM1oBeLr

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Dewaelheyns Nico, Schoubben Frederiek

Coördinator: Dewaelheyns Nico

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Beleggingsleer

Inhoud

Het opleidingsonderdeel "Beleggingsleer" bestaat uit twee modules: "Financiële markten, portefeuilletheorie en evenwichtsmodellen" en "Vastrentende instrumenten, derivaten en actief portefeuillebeheer".

In de eerste module (*Financiële markten, portefeuilletheorie en evenwichtsmodellen*) wordt een overzicht gegeven van de verschillende instrumenten die op de financiële markten beschikbaar zijn, de methodes waarop ze verhandeld worden en de manieren waarop ze in een beleggingsportefeuille kunnen opgenomen worden (bv. via beleggingsfondsen of via directe aankoop effecten). In het deel over portefeuilletheorie wordt besproken hoe het risico en het rendement van een financieel actief gemeten kunnen worden en hoe die kennis gebruikt kan worden bij het vormen van optimale beleggingsportefeuilles. Vervolgens komen de belangrijkste financiële evenwichtsmodellen (bv. capital asset pricing model, arbitrage pricing theory models, etc.) en de efficiëntie van de kapitaalmarkten aan bod.

De tweede module bevat een grondige analyse van *vastrentende instrumenten, derivaten en actief portefeuillebeheer*. Na een overzicht van de prijsbepaling van vastrentende effecten en de termijnstructuur van intrestvoeten wordt aandacht geschonken aan de samenstelling en het risicobeheer van obligatieportefeuilles. Vervolgens worden het waarderen van opties, futures en andere afgeleide financiële producten en hun toepassingen binnen portefeuillebeheer behandeld. Module twee eindigt met een bespreking van actief portefeuillebeheer: hoe de performantie van een beleggingsportefeuille kan beoordeeld worden, wat de mogelijkheden van internationale diversificatie zijn, etc.

Doelstellingen

Beschrijving

Het opleidingsonderdeel "Beleggingsleer" heeft als doel de studenten vertrouwd te maken met de belangrijkste theorieën en concepten in verband met het samenstellen en waarderen van beleggingsportefeuilles. Na het volgen van het opleidingsonderdeel moeten studenten in staat zijn op een gefundeerde manier financiële instrumenten te waarderen, die instrumenten samen te brengen in portefeuilles en het risico van die portefeuilles te kunnen inschatten en opvolgen.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oOndFin - Ondernemingsfinanciering (streng)
- of
- HWSOndFin - Ondernemingsfinanciering (S) (streng)

Competenties

Studenten moeten vertrouwd zijn met de basisconcepten van financiële algebra, financiële theorie en financiële instrumenten.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Handboek: Bodie, Z., A. Kane & A.J. Marcus, Investments (8th Edition, 2009), McGraw-Hill.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag

1e examenperiode (januari)

Financiële markten, portefeuilletheorie en evenwichtsmodellen (50% van de totaalscore):
Schriftelijk, gesloten boek examen: 100% van de score

Vastrentende instrumenten, derivaten en actief portefeuillebeheer (50% van de totaalscore):
Schriftelijk, gesloten boek examen: 80% van de score; Taak (groepswerk): 20% van de score

3e examenperiode (augustus/september)

Financiële markten, portefeuilletheorie en evenwichtsmodellen (50% van de totaalscore):
Schriftelijk, gesloten boek examen: 100% van de score

Vastrentende instrumenten, derivaten en actief portefeuillebeheer (50% van de totaalscore):
Schriftelijk, gesloten boek examen: 100% van de score

Examencontract

Idem als voor reguliere studenten, behalve dat voor *Vastrentende instrumenten, derivaten en actief portefeuillebeheer* in de eerste examenperiode het schriftelijk examen goed is voor 100% van de score van de leeractiviteit.

Begeleiding

Naast het handboek en het materiaal op de leeromgeving kunnen de studenten steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichting.

Vermogensplanning

Code: FM1oVermPI

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Dieltiens Eugeen, Van Uytbergen Steve

Coördinator: Van Uytbergen Steve

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Vermogensplanning

Inhoud

Binnen het geheel van deze cursus wordt aandacht geschonken aan de belangrijkste privaatrechtelijke, vennootschapsrechtelijke én fiscale aspecten van vermogensplanning. Aan de hand van talrijke toepassingen en praktijkvoorbeelden wordt ernaar gestreefd dat de studenten de competentie verwerven om aan (relatief eenvoudig) privé-vermogensbeheer te doen. Concreet bestaat het opleidingsonderdeel "Vermogensplanning" uit vier delen. Het eerste deel is daarbij puur inleidend en behelst met name een *begripsafbakening*. In het tweede deel wordt de studenten aangeleerd hoe een *particuliere vermogenssituatie* dient te worden geanalyseerd en geëvalueerd. Hierbij wordt tevens een overzicht gegeven van de ter beschikking staande particuliere vermogensbronnen en –aanwendungen. In deel drie worden de hoofdlijnen van de in het kader van vermogensplanning meest relevante rechtstakken besproken: huwelijksvermogensrecht, erfrecht en fiscaal recht (meer bepaald schenkings- en successierechten). De eigenlijke *planningstechnieken* vormen tenslotte het onderwerp van het vierde en laatste deel.

Doelstellingen

Beschrijving

Aan het einde van dit opleidingsonderdeel moeten de studenten in staat zijn om (1) een inventaris op te maken van de vermogenssituatie van particulieren, (2) een financieel toekomstplan uit te werken voor particulieren aan de hand van de ter beschikking staande financiële, juridische, fiscale en verzekeringstechnische instrumenten, en (3) de relevante overwegingen te maken bij de specifieke financiële beslissingen waarmee de doorsnee particulier zich tijdens zijn levensloop typisch geconfronteerd ziet.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oOndFin - Ondernemingsfinanciering (soepel)
- of
- HWSOndFin - Ondernemingsfinanciering (S) (soepel)

Competenties

Studenten moeten minstens enige notie hebben van de belangrijkste kenmerken van handelseffecten en beleggingsinstrumenten (aandelen, obligaties, beleggingsfondsen, beleggingsvennootschappen, enz.) om aldus een inschatting te kunnen maken van hun potentiële rol bij de op- en uitbouw van een privévermogen.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Het materiaal (hoofdzakelijk slides) dat ter beschikking wordt gesteld op de digitale leeromgeving.

Aanbevolen leermiddelen

- Cools, H., *Almanak Vermogensplanning*, Standaard Uitgeverij (laatste editie, wordt inmiddels niet meer bijgedrukt)
- Spruyt, E.L., *Successieplanning*, Mediafin - De Tijd (laatste editie)

Werkvormen

Omschrijving

Tijdens de hoorcolleges worden de theoretische en juridische fundamenteën van vermogensplanning besproken en aangevuld met talrijke oefeningen en praktijkvoorbeelden.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

2e examenperiode (juni)

Schriftelijk examen bestaande uit zowel theorievragen als toepassingen. De toepassingen hebben daarbij het grootste gewicht.

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk examen bestaande uit zowel theorievragen als toepassingen. De toepassingen hebben daarbij het grootste gewicht.

Examencontract

Schriftelijk examen bestaande uit zowel theorievragen als toepassingen. De toepassingen hebben daarbij het grootste gewicht.

Begeleiding

Naast het handboek en het materiaal op de leeromgeving kunnen de studenten steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichting.

Beoordelings- en beloningsbeleid

Code: HR1oBBBel

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: De Cooman Rein, Moreels Ann, van Putten Mathieu

Coördinator: De Cooman Rein

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Beoordelings- en beloningsbeleid

Inhoud

Het opleidingsonderdeel Beoordelings- en beloningsbeleid gaat in op het HR-beleid en de juridische aspecten inzake beoordeling en beloning van personeel. Beoordelings- en beloningsbeleid staat als eerste opleidingsonderdeel geprogrammeerd binnen de afstudeerrichting Humanresourcesmanagement (HRM). Daarom zal er een inleidend college gegeven worden over de evolutie van traditioneel personeelsbeheer naar HRM en over de verschillende functionele domeinen binnen HRM (bv. werving en selectie, opleiding, beoordeling, enz.). Tot slot wordt de competentie 'communiceren' aangeleerd.

Het opleidingsonderdeel bestaat dus uit 3 luiken:

1. HRM luik (docent Rein De Cooman)
2. Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)
3. Competentieluik (docent Ann Moreels)

Luik 1: Beoordelings- en beloningsbeleid

Volgende thema's worden behandeld:

1. Evolutie van personeelsbeheer naar HRM
2. Functiestudie en –analyse
3. Competentiemanagement (als alternatief voor functiestudie)
4. Beoordelingssystemen
5. Beloningssystemen
6. De loonkloof tussen mannen en vrouwen
7. Functiewaardering
8. Basisconcepten zoals validiteit, betrouwbaarheid, procedurele, interactionele, en distributieve rechtvaardigheid

Luik 2: Juridische aspecten van beoordeling en beloning

Volgende thema's worden behandeld:

1. Juridische aspecten van functieclassificatiesystemen
2. Het meten van arbeid: arbeidstijd en toezicht op arbeidsprestaties
3. Loon, loonbescherming en motiveren door beloning
4. Gelijk loon voor gelijk werk

Luik 3: Competentieontwikkeling Communiceren

Diverse gespreksvormen (bv. functioneringsgesprek, beoordelingsgesprek, enz.) zullen behandeld worden tijdens een workshop (1 dag), zowel theoretisch als in de vorm van oefeningen. De studenten krijgen feedback van de docent en van de medestudenten.

Doelstellingen

Beschrijving

De cursus beoogt niet enkel de ontwikkeling van kennis, maar heeft ook tot doelstelling het vermogen tot kritisch reflecteren te ontwikkelen en de student aan te leren de kennis opgebouwd in het opleidingsonderdeel toe te passen.

Aan het eind van de cursus moet de student:

1. inzicht hebben in de instrumenten die gebruikt worden om functies en competenties te analyseren
2. inzicht hebben in de verschillende HR-instrumenten waarmee een organisatie waardevolle medewerkers kan beoordelen en belonen

3. keuzes inzake beoordelings- en beloningsbeleid in een juridische context kunnen plaatsen
4. een praktijkprobleem m.b.t. beoordelen en/of belonen op een kritische en systematische wijze kunnen analyseren en een voorstel tot oplossing formuleren
5. kritisch kunnen reflecteren over de thema's (zowel functioneel/technische als juridische aspecten) die aan bod gekomen zijn
6. zelfstandig een logische, duidelijke, intern consistente en inhoudelijk verantwoorde redenering kunnen opbouwen n.a.v. specifieke vragen over thema's (zowel functioneel/technische als juridische aspecten) die aan bod gekomen zijn
7. weten aan welke criteria goede communicatie voldoet, hoe deze criteria veranderen al naargelang de context en het soort gesprek en deze criteria in acht nemen bij het communiceren

Vereiste voorkennis

Competenties

Basiskennis uit het opleidingsonderdeel 'Mens & Organisatie' (Ba) is aangewezen.
Basiskennis van 'Sociaal Recht' is aangewezen.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

HRM luik (docent Rein De Cooman)

Lievens, Filip (2006). *Handboek Human Resource Management. Back to basics*. Leuven: Lannoo Campus.
Aanvullingen (artikels, slides etc.) worden verspreid via Toledo.

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)

Een bundel met sociale wetgeving.
Teksten en commentaren worden verspreid via Toledo.

Competentieluik (docent Ann Moreels)

Informatie en teksten worden verspreid via Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

Aanbevolen literatuur wordt meegedeeld via Toledo.

Werkvormen

Omschrijving

HRM luik (docent Rein De Cooman)

Er wordt vooral gedoceerd in hoorcolleges. In de les wordt actieve participatie verwacht. Daarnaast moeten de studenten ook een individuele opdracht uitvoeren.

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)

De werkvormen worden afgewisseld, in beginsel volgens het volgende stramien. De onderwerpen worden steeds ingeleid door middel van een hoorcollege. Een aantal onderwerpen zullen verder worden uitgediept, in de vorm van een discussieseminarie of werkcollege. Daarbij zullen theoretische- of beleidsinzichten en praktijkvoorbeelden ter discussie worden voorgelegd. Met een aantal onderwerpen zullen de studenten ook oefenen, zoals het leren lezen en interpreteren van een wettekst of een rechterlijke uitspraak, of het opstellen van juridische documenten.

Competentieluik (docent Ann Moreels)

De competenties worden voornamelijk aangeleerd via interactieve oefeningen en rollenspelen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

HRM luik (docent Rein De Cooman) (66%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen:

- (1) individuele opdracht (20%)
- (2) schriftelijk examen (80%)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (17%)

Schriftelijk examen

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

De competentie 'Communiceren' wordt aangeleerd en geëvalueerd tijdens een workshop (1 dag).

De student wordt beoordeeld op de kwaliteit van de voorbereiding van de opdracht voor de workshop, zijn/haar aanwezigheid, positieve en actieve medewerking tijdens de dag en een kort overzicht van leerpunten (gemaakt door de student na de workshop).

3e examenperiode (augustus/september)

Studenten die niet geslaagd zijn op het opleidingsonderdeel Beoordelings- en beloningsbeleid moeten een examen afleggen dat de drie luiken behelst.

HRM luik (docent Rein De Cooman) (66%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen:

- (1) individuele opdracht (20%) De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.
- (2) schriftelijk examen (80%)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (17%)

Schriftelijk examen

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

Uitwerken van een paper met (1) theoretische en technische informatie over één specifieke gespreksvorm en kritische bedenkingen en (2) de neerslag van een eigen ervaring met deze gespreksvorm. De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.

Examencontract

HRM luik (docent Rein De Cooman) (66%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen:

- (1) individuele opdracht (20%) De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.
- (2) schriftelijk examen (80%)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (17%)

Schriftelijk examen

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

Uitwerken van een paper met (1) theoretische en technische informatie over één specifieke gespreksvorm en kritische bedenkingen en (2) de neerslag van een eigen ervaring met deze gespreksvorm. De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.

Begeleiding

Rein De Cooman is bereikbaar via e-mail (rein.decooman@lessius.eu).

Mathieu van Putten is bereikbaar via e-mail (mathieu.vanputten@lessius.eu).

Ann Moreels is bereikbaar via e-mail (ann.moreels@lessius.eu).

Personeelsstromen

Code: HR1oPersStr

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Forrier Anneleen, Moreels Ann, van Putten Mathieu

Coördinator: Forrier Anneleen

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Personeelsstromen

Inhoud

Het opleidingsonderdeel Personeelsstromen gaat in op het HR beleid en de juridische aspecten inzake instroom, doorstroom en uitstroom van personeel in de organisatie. Daarnaast wordt de competentie interviewen aangeleerd.

Het opleidingsonderdeel bestaat uit 3 luiken:

1. Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)
2. HRM luik (docent Anneleen Forrier)
3. Competentieluik (docent Ann Moreels)

Luik 1: Juridische aspecten van personeelsstromen

Volgende thema's worden onder meer behandeld

1. Selectie en het discriminatieverbod in arbeidsverhoudingen
2. Loopbaanbeleid en juridische aspecten van het flexicurity debat
3. De vrijheid van arbeid en het retentiebeleid
4. Ontslagrecht

Luik 2: HRM aspecten van personeelsstromen

Volgende thema's worden o.a. behandeld

1. Personeelsplanning
2. Instroom: werving- en selectie
3. Doorstroom: loopbaanbeleid en opleidingsbeleid
4. Uitstroom: retentiebeleid, ontslag

Luik 3: Competentieontwikkeling Interviewen

Diverse interviewstructuren, -technieken en -vaardigheden worden behandeld tijdens een workshop (1 dag), zowel theoretisch als praktisch via oefeningen. De studenten krijgen feedback van de docent en van de medestudenten.

Doelstellingen

Beschrijving

De cursus beoogt niet enkel de ontwikkeling van kennis, maar heeft ook tot doelstelling het vermogen tot kritisch reflecteren te ontwikkelen en de student aan te leren de kennis opgebouwd in het opleidingsonderdeel toe te passen. Aan het eind van de cursus moet de student:

1. De aangeleerde begrippen en theorieën kennen
2. Praktijkproblemen in verband met instroom, doorstroom als uitstroom kunnen analyseren en voorstellen tot oplossing formuleren
3. Bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek over instroom, doorstroom en uitstroom kunnen omzetten naar praktijkoplossingen
4. Kritisch kunnen reflecteren over de thema's uit de leerstof (zowel functioneel/technische als juridische) en over wetenschappelijke artikelen in het domein
5. Verbanden kunnen leggen tussen de thema's die in de leerstof zijn opgenomen
6. Keuzes inzake personeelsstromen kunnen plaatsen in een juridische context
7. De competentie 'interviewen' ontwikkeld hebben

Vereiste voorkennis

Competenties

Voorkennis over 'Mens&Organisatie' is aangewezen
Basiskennis van Sociaal Recht is aangewezen

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)
Cursus: een bundel met sociale wetgeving.
Literatuur en commentaren worden verspreid via Toledo

HRM luik (docent Anneleen Forrier)
Lievens, Filip (2006). *Handboek Human Resource Management. Back to basics*. Leuven: Lannoo Campus.
Aanvullingen (artikels, slides etc.) worden verspreid via Toledo

Competentieluik (docent Ann Moreels)
Materiaal wordt verspreid door de docent zelf

Aanbevolen leermiddelen

Aanbevolen literatuur wordt meegedeeld via Toledo

Werkvormen

Omschrijving

Juridisch luik
De werkvormen worden afgewisseld, in beginsel volgens het volgende stramien. De onderwerpen worden steeds ingeleid door middel van een hoorcollege. Een aantal onderwerpen zullen verder worden uitgediept, in de vorm van een discussieseminarie of werkcollege. Daarbij zullen theoretische- of beleidsinzichten en praktijkvoorbeelden ter discussie worden voorgelegd. Met een aantal onderwerpen zullen de studenten ook oefenen, zoals het leren lezen en interpreteren van een wettekst of een rechterlijke uitspraak, of het opstellen van juridische documenten.

HRM luik
Er wordt vooral gedoceerd in hoorcolleges. In de les wordt actieve participatie verwacht. Daarnaast moeten de studenten ook een paper schrijven.

Competentieluik
De competenties worden voornamelijk aangeleerd via interactieve oefeningen en rollenspelen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (33%)
Een schriftelijk examen.

HRM luik (docent Anneleen Forrier) (50%)

- De evaluatie bestaat uit 2 delen
1. opdracht in kleine groepen (20%)
  2. schriftelijk examen (80%)

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

De competentie 'Interviewen' wordt aangeleerd en geëvalueerd tijdens een workshop (1 dag).
Studenten worden beoordeeld op de kwaliteit van de voorbereiding van de opdracht voor de workshop, aanwezigheid, positieve en actieve medewerking tijdens de dag en inzicht in de persoonlijke leerpunten.

3e examenperiode (augustus/september)

Juridisch luik (docent N.N.) (33%)
Een schriftelijk examen.

HRM luik (docent Anneleen Forrier) (50%)
De evaluatie bestaat uit 2 delen

1. opdracht in kleine groepen (20%)
2. schriftelijk examen (80%)

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)
Paper

Examencontract

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (33%)
Een schriftelijk examen.

HRM luik (docent Anneleen Forrier) (50%)
De evaluatie bestaat uit 2 delen

1. opdracht in kleine groepen (20%)
2. schriftelijk examen (80%)

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)
Paper

Begeleiding

Anneleen Forrier is te bereiken op:
03/201.18.08 of 016/32.68.73
anneleen.forrier@lessius.eu

Mathieu van Putten is bereikbaar via e-mail: mathieu.vanputten@lessius.eu

Ann Moreels is bereikbaar via e-mail: ann.moreels@lessius.eu

Strategisch HRM

Code: HR1oStrHRM

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: De Winne Sophie, Moreels Ann, van Putten Mathieu

Coördinator: De Winne Sophie

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Strategisch HRM

Inhoud

Het opleidingsonderdeel Strategisch HRM gaat in op de manieren waarop HRM kan bijdragen aan een succesvolle invoering/toepassing van de ruimere bedrijfsstrategie in diverse contexten. Daarnaast worden een aantal juridische aspecten van personeelsbeleid behandeld en wordt de competentie 'presenteren' aangeleerd.

Het opleidingsonderdeel bestaat dus uit 3 luiken:

1. HRM luik (docent Sophie De Winne)
2. Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)
3. Competentieluik (docent Ann Moreels)

1. HRM-Luik: Strategisch HRM

Volgende thema's worden behandeld:

1. Verschillende rollen van de HR-manager
2. HRM en bedrijfsprestaties
3. Meten van de ROI (return on investment) van HRM
4. Organisatie van de HR-functie (bv. HR-uitbesteding, delegatie naar de lijn, e-HRM, shared services)
5. HR-dienstverlening (bv. kenmerken van goede dienstverlening, visie van verschillende stakeholders op HR-dienstverlening)
6. Kennisondersteunend HRM
7. HRM in diverse contexten
8. Kritische kanttekeningen bij strategisch HRM

2. Juridisch luik: Juridische aspecten van strategisch HRM

Volgende thema's worden behandeld:

1. HRM en de sociaalrechtelijke organisatie van de onderneming
2. De privacy van de werknemer
3. Opleiding van werknemers
4. Sociaal juridische aspecten van herstructurering
5. Sociaalrechtelijke bescherming tegen psychosociale belasting op het werk

3. Competentieluik: Competentieontwikkeling Presenteren

Diverse tips om een goede presentatie te maken en technieken om goed te presenteren zullen behandeld worden tijdens een workshop (1 dag), zowel theoretisch als in de vorm van oefeningen. De studenten krijgen feedback van de docent en van de medestudenten.

Doelstellingen

Beschrijving

De cursus beoogt niet enkel de ontwikkeling van kennis, maar heeft ook tot doelstelling het vermogen tot kritisch reflecteren te ontwikkelen en de student aan te leren de kennis opgebouwd in het opleidingsonderdeel toe te passen.

Aan het eind van de cursus moet de student:

1. inzicht hebben in de strategische rol die HRM kan spelen in een bedrijf en de impact kunnen evalueren van bepaalde

- HRM-keuzes op de organisatie, op het gedrag van werknemers en op andere functionele domeinen in de organisatie
2. keuzes inzake strategisch HRM in een juridische context kunnen plaatsen
  3. een praktijkprobleem m.b.t. strategische HRM-vraagstukken op een kritische en systematische wijze kunnen analyseren en een voorstel tot oplossing formuleren
  4. kritisch kunnen reflecteren over de thema's (zowel functioneel/technische als juridische aspecten) die aan bod gekomen zijn
  5. zelfstandig een logische, duidelijke, intern consistente en inhoudelijk verantwoorde redenering kunnen opbouwen n.a.v. specifieke vragen over thema's (zowel functioneel/technische als juridische aspecten) die aan bod gekomen zijn
  6. weten aan welke criteria een goede presentatie voldoet en deze criteria in acht nemen bij het geven van presentaties

Vereiste voorkennis

Competenties

Basiskennis uit het opleidingsonderdeel 'Mens & Organisatie' (Ba) is aangewezen.
Basiskennis van 'Sociaal Recht' is aangewezen.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

HRM luik (docent Sophie De Winne)

Sels, L. en De Winne, S. 2005. *HRM in breedbeeld. Een toetsing van retoriek aan realiteit*. Leuven: ACCO.

Teksten en slides worden verspreid via Toledo.

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)

Een bundel met sociale wetgeving.

Teksten en commentaren worden verspreid via Toledo.

Competentieluik (docent Ann Moreels)

Informatie en teksten worden verspreid via Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

Aanbevolen literatuur wordt meegedeeld via Toledo.

Werkvormen

Omschrijving

HRM luik (docent Sophie De Winne)

Er wordt vooral gedoceerd in hoorcolleges. In de les wordt actieve participatie verwacht. Daarnaast moeten de studenten ook een individuele opdracht uitvoeren.

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)

De werkvormen worden afgewisseld, in beginsel volgens het volgende stramien. De onderwerpen worden steeds ingeleid door middel van een hoorcollege. Een aantal onderwerpen zullen verder worden uitgediept, in de vorm van een discussieseminarie of werkcollege. Daarbij zullen theoretische- of beleidsinzichten en praktijkvoorbeelden ter discussie worden voorgelegd. Met een aantal onderwerpen zullen de studenten ook oefenen, zoals het leren lezen en interpreteren van een wettekst of een rechterlijke uitspraak, of het opstellen van juridische documenten.

Competentieluik (docent Ann Moreels)

De competenties worden voornamelijk aangeleerd via interactieve oefeningen en rollenspelen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

1e examenperiode (januari)

/

2e examenperiode (juni)

HRM luik (docent Sophie De Winne) (66%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen:

- (1) individuele opdracht (20%)
- (2) schriftelijk examen (80%)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (17%)

Schriftelijk examen

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

De competentie 'Presenteren' wordt aangeleerd en geëvalueerd tijdens een workshop (1 dag).

De student wordt beoordeeld op de kwaliteit van de voorbereiding van de opdracht voor de workshop, zijn/haar aanwezigheid, positieve en actieve medewerking tijdens de dag en een kort overzicht van leerpunten (gemaakt door de student na de workshop).

3e examenperiode (augustus/september)

Studenten die niet geslaagd zijn op het opleidingsonderdeel Strategisch HRM moeten een examen afleggen dat de drie luiken behelst.

HRM luik (docent Sophie De Winne) (66%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen:

- (1) individuele opdracht (20%). De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.
- (2) schriftelijk examen (80%)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (17%)

Schriftelijk examen

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

Uitwerken van een paper met (1) theoretische en technische informatie over het geven van presentaties en kritische bedenkingen en (2) de neerslag van een eigen ervaring met presenteren. De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.

Examencontract

HRM luik (docent Sophie De Winne) (66%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen:

- (1) individuele opdracht (20%). De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.
- (2) schriftelijk examen (80%)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (17%)

Schriftelijk examen

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

Uitwerken van een paper met (1) theoretische en technische informatie over het geven van presentaties en kritische bedenkingen en (2) de neerslag van een eigen ervaring met presenteren. De student moet hiervoor contact opnemen met de docent.

Begeleiding

Sophie De Winne is bereikbaar via e-mail (sophie.dewinne@lessius.eu).

Mathieu van Putten is bereikbaar via e-mail (mathieu.vanputten@lessius.eu).

Ann Moreels is bereikbaar via e-mail (ann.moreels@lessius.eu).

Arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen

Code: HR1oArbMArbV

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Forrier Anneleen, Moreels Ann, van Putten Mathieu

Coördinator: Forrier Anneleen

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen

Inhoud

Inhoud

Het opleidingsonderdeel Arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen gaat dieper in (1) op de werking van de arbeidsmarkt en actuele thema's en trends op de arbeidsmarkt en (2) op processen en structuren die de verhoudingen tussen de partijen in het arbeidsbestel vormgeven. De competentie onderhandelen wordt aangeleerd.

Het opleidingsonderdeel bestaat uit 3 luiken:

1. Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)
2. HRM luik (docent Anneleen Forrier)
3. Competentieluik (docent Ann Moreels)

Luik 1: Juridische aspecten van arbeidsverhoudingen

Volgende thema's worden o.a. behandeld:

1. De organisatie van de private arbeidsbemiddeling
2. Syndicale vrijheid, syndicale gelijkheid, de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties en de organisatie van het sociaal overleg
3. Collectieve arbeidsconflicten
4. Sociaalrechtelijke aspecten van (de)segmentering van de arbeidsmarkt

Luik 2: Arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen

Volgende thema's worden o.a. behandeld:

1. Kenmerken van de arbeidsmarkt
2. Actuele thema's en trends op de arbeidsmarkt (zoals o.a. de vergrijzing)
3. De houding en rol van de verschillende partijen op de arbeidsmarkt m.b.t. deze thema's

Luik 3: Competentieontwikkeling Onderhandelen

Diverse onderhandelings technieken worden behandeld tijdens een workshop (1 dag), zowel theoretisch als praktisch via oefeningen. De studenten krijgen feedback van de docent en van de medestudenten.

Doelstellingen

Beschrijving

De cursus beoogt niet enkel de ontwikkeling van kennis, maar heeft ook tot doelstelling het vermogen tot kritisch reflecteren te ontwikkelen en de student aan te leren de kennis opgebouwd in het opleidingsonderdeel toe te passen.

Aan het eind van de cursus moet de student:

1. inzicht hebben in het sociaal overlegmodel in België
2. arbeidsmarktgegevens kunnen opmaken en interpreteren

3. het actuele arbeidsmarktdebat kunnen volgen
4. inzicht hebben in actuele arbeidsmarktthema's, d.w.z. in staat zijn om een beargumenteerd antwoord te geven op vragen als
  - a. wat is het probleem
  - b. wat zijn mogelijke oplossingen
  - c. hoe staan de verschillende partijen tegenover deze oplossingen
5. praktijkproblemen, die zich in het vlak van de arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen voordoen, vanuit het recht kritisch benaderen en oplossen op basis van domeinspecieke bronnen, zoals wetgeving, rechtsleer en rechtspraak.
6. de competentie Onderhandelen ontwikkeld hebben

Vereiste voorkennis

Competenties

Voorkennis van 'Mens & Organisatie' is aangewezen
Basiskennis van Sociaal Recht is aangewezen

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten)
Cursus: een bundel met sociale wetgeving.
Literatuur en commentaren worden verspreid via Toledo

HRM luik (docent Anneleen Forrier)
Materiaal (artikels, slides etc.) wordt verspreid via Toledo

Competentieluik (docent Ann Moreels)
Materiaal wordt verspreid door de docent zelf

Aanbevolen leermiddelen

Aanbevolen literatuur wordt meegedeeld via Toledo

Werkvormen

Omschrijving

Juridisch luik
De werkvormen worden afgewisseld, in beginsel volgens het volgende stramien. De onderwerpen worden steeds ingeleid door middel van een hoorcollege. Een aantal onderwerpen zullen verder worden uitgediept, in de vorm van een discussieseminarie of werkcollege. Daarbij zullen theoretische- of beleidsinzichten en praktijkvoorbeelden ter discussie worden voorgelegd. Met een aantal onderwerpen zullen de studenten ook oefenen, zoals het leren lezen en interpreteren van een wettekst of een rechterlijke uitspraak, of het opstellen van juridische documenten.

HRM luik
Er wordt vooral gedoceerd in hoorcolleges. In de les wordt actieve participatie verwacht. Daarnaast moeten de studenten ook een paper schrijven.

Competentieluik
De competenties worden voornamelijk aangeleerd via interactieve oefeningen en rollenspelen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

2e examenperiode (juni)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (33%)

Een schriftelijk examen.

HRM luik (docent Anneleen Forrier) (50%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen

(1) opdracht (20%)

(2) schriftelijk examen (80%)

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

De competenties worden aangeleerd en geëvalueerd tijdens een workshop.

Aanwezigheid en positieve en actieve medewerking zijn van doorslaggevend belang voor de evaluatie.

3e examenperiode (augustus/september)

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (33%)

Een schriftelijk examen.

HRM luik (docent Anneleen Forrier) (50%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen

(1) opdracht (20%)

(2) schriftelijk examen (80%)

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

Paper

Examencontract

Juridisch luik (docent Mathieu van Putten) (33%)

Een schriftelijk examen.

HRM luik (docent Anneleen Forrier) (50%)

De evaluatie bestaat uit 2 delen

(1) opdracht (20%)

(2) schriftelijk examen (80%)

Competentieluik (docent Ann Moreels) (17%)

Paper

Begeleiding

Anneleen Forrier is te bereiken op:

03/201.18.08 of 016/32.68.73

anneleen.forrier@lessius.eu

Mathieu van Putten is bereikbaar via e-mail: mathieu.vanputten@lessius.eu

Ann Moreels is bereikbaar via e-mail: ann.moreels@lessius.eu

Speciale topics in marketing

Code: MM1oToegMark

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Lagae Wim, Van Aelst Marc, Van Beirendonck Jules

Coördinator: Lagae Wim

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Speciale topics in marketing

Inhoud

Luik 1. Verdieping Dienstenmarketing (Wim Lagae – 2SP)

Kennismaking met diensten(producten)

Diensten strategisch positioneren in de markt

Het dienstenproduct

Prijszetting van diensten: ratio of perceptie?

Het belang van plaats en tijd

Diensten als processen

Personeel als cruciale factor

Perceptie en kwaliteit

Belevenissenmarketing

Luik 2. Retailing (Jules Van Beirendonck – 2 SP)

Het retail landschap

Machtsverschuiving binnen distributiesector

Groeiend succes van huismerken

Opkomst van hard discounters

Luik 3. Direct Marketing (Mark Van Aelst – Duval Guillaume Dialogic – 2SP)

Direct marketing: doelen en instrumenten

Klassieke en nieuwe mediakanalen

E-marketing (interactieve, virale en mobiele marketing)

Integratie online- en offline-marketing

Kennisgedreven CRM

Doelstellingen

Beschrijving

1. Inzicht hebben in de relevantie van de verschillen de theorieën en concepten binnen het vakgebied van de diensten marketing
2. Een grondig inzicht hebben in de centrale concepten van retailing.
3. Marketingdata kunnen verzamelen, verwerken en interpreteren

4. Een diepgaand inzicht hebben in databasemarketing en deze kunnen toepassen op actuele gevalstudies

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oMark - Marketing (streng)
- of
- HWSoMark - Marketing (S) (streng)

Competenties

Voorkennis:

- Inleiding tot de marketing
- Strategische marketing

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Maegherman, K. (2007), Marketing van Diensten, Garant.
Powerpoint presentaties én aanvullende teksten (Toledo-leeromgeving)

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen

1e examenperiode (januari)

Voor elk leeractiviteit geldt de volgende examenvorm:

- dienstenmarketing: schriftelijk examen (1/3 van de punten)
- direct marketing: schriftelijk examen (1/3 van de punten)
- Retailing: schriftelijk examen (1/3 van de punten)

Een student slaagt pas voor het vak indien hij een voldoende heeft voor zowel de leeractiviteit dienstenmarketing, direct marketing als retailing.

3e examenperiode (augustus/september)

Voor elke leeractiviteit is een aangepaste examenvorm:

- dienstenmarketing: schriftelijk examen (1/3 van de punten)
- direct marketing: schriftelijk examen (1/3 van de punten)
- Retailing: schriftelijk examen (1/3 van de punten)

Een student slaagt pas voor het vak indien hij een voldoende heeft voor zowel de leeractiviteit dienstenmarketing, direct marketing en retailing.

Examencontract

Idem als voor reguliere studenten

Begeleiding

Studenten kunnen altijd persoonlijk of via e-mail problemen melden of advies krijgen.

Marketingcommunicatie

Code: MM1oMComm

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Lagae Wim, Verckens Jan Pieter

Coördinator: Lagae Wim

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Marketingcommunicatie

Inhoud

Bedoeling van dit opleidingsonderdeel is om recente ontwikkelingen in het domein van de promotie of marketingcommunicatie aca demisch te situeren. Na een voorstelling van geïntegreerde communicatie is er een analyse van doelen en doelgroepen. Vervolgens wordt de segmentatie- en positioneringsproblematiek geanalyseerd. Er is een diepgaande analyse van de verschillen de instrumenten van geïntegreerde marketingcommunicatie (Public Relations, Public Affairs, Crisiscommunicatie, Sponsoring, Reclame (en effectiviteit), Sales promotions, ...) en mediakanalen, ook aan de hand van cases en geïntegreerde praktijklezingen. De ultieme klemtoon ligt op de situering van communicatie met de markt, waarbij de laatste gedeelte afgehandeld wordt in termen van afnemers (vooral B2C en ook B2B).

INHOUD (overal Wim Lagae, tenzij JPV (=Jan Pieter Verckens))

1. Geïntegreerde communicatie
  - Externe communicatie (corporate communicatie)
  - Interne communicatie (ondernemingscommunicatie/ corporate) (JPV)
  - De communicatiemix
  - Integratie van marketing- en ondernemingscommunicatie
  - Kansen en belemmeringen voor geïntegreerde communicatie
2. Strategie van marketingcommunicatie
  - Opbouwen van merkwaarde
  - Werking van marketingcommunicatie
  - Doelgroepen
  - Doelstellingen
  - Budgetten
3. Instrumenten van marketingcommunicatie
  - Reclame
  - Sponsoring
  - PR
    - Hospitality en relatiemarketing (WL)
    - Persbenadering (JPV)
  - Winkelpuntcommunicatie
4. Crossculturele communicatie (JPV)
  - Dimensies van cultuur (Hofstede)
  - Crossculturele marketingcommunicatie
5. Capita selecta in marketingcommunicatie (WL)
  - Databasemarketing (communicatie)
  - Inzetten van sponsored magazines
  - Business-to-business communicatie
6. Effectiviteit van communicatie (JPV)
  - Interne communicatie (communicatie-audit)
  - Externe communicatie (effectmeting)

Doelstellingen

Beschrijving

1. Inzicht hebben in de relevantie van de verschillen de theorieën binnen het vakgebied van de werking van reclame en marketingcommunicatie
2. Een grondig inzicht hebben in de samenhang tussen de doelstellingen, instrumenten en media van marketingcommunicatie en hun praktijkrelevantie

3. Data kunnen verzamelen, verwerken en interpreteren rond de effectiviteit van instrumenten van marketingcommunicatie
4. Een diepgaand inzicht hebben in processen van interne en externe communicatie

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oMark - Marketing (streng)
- of
- HWS0Mark - Marketing (S) (streng)

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

CURSUSMATERIAAL (voorlopig)

De Pelsmacker, P., Geuens, M., van den Bergh, J. (2008), *Marketingcommunicatie*, Amsterdam: Pearson Education Benelux, 3d ed.

Lagae, W. (2008), *Sportcommunicatie: tactiek en techniek*, Nieuwegein, Arko Sports Media.

Selectieve bibliografie voor interne en marketingcommunicatie.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Leeractiviteit dr. Wim Lagae (../15p.) en leeractiviteit dr. Verckens (../5p.). Het punt dat toegekend wordt is de som van het resultaat van de twee leeractiviteiten.

3e examenperiode (augustus/september)

Leeractiviteit dr. Wim Lagae (../15p.) en leeractiviteit dr. Verckens (../5p.). Het punt dat toegekend wordt is de som van het resultaat voor de 2 leeractiviteiten.

Examencontract

Idem als voor reguliere studenten.

Begeleiding

Studenten kunnen altijd persoonlijk of via e-mail problemen melden of advies krijgen.

Consumer Behavior

Code: MM1oConsGedr
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Engels
Docenten: Vanhouche Wouter
Coördinator: Vanhouche Wouter

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Consumer Behavior

Inhoud

This course focuses on five basic topics. Topic 1 investigates consumers' basic psychological processes. It explores how concepts like motivation, perception, memory, feelings and attitudes help us understand Consumer Behavior. Topic 2 uses knowledge acquired in topic 1 to account for how consumers make decisions. How much do consumers search and evaluate alternatives? Which criteria do they use to make their choices? How do consumers feel after making a choice? Topic 3 aims to explore the interaction between the consumer and multiple social and cultural influences. How do demographic (e.g. age, gender, race, etc.) and psycho-graphic (e.g. life style and personality) aspects bias consumer behavior? Topic 4 will devote attention to some ethical concerns of Consumer Behavior as well as to research methods whereas Topic 5 focuses on outcomes of Consumer Behavior.

Dit vak richt zijn aandacht op vijf fundamentele topics. Topic 1 onderzoekt fundamentele psychologische processen zoals motivatie, perceptie, geheugen, gevoelens en attitudes om consumenten gedrag te leren begrijpen. Topic 2 gebruikt de kennis verworven in topic 1 om te begrijpen hoe consumenten keuzes maken. Hoeveel zoeken consumenten naar verschillende alternatieven? Welke criteria gebruiken ze om een keuze te maken? Hoe voelen consumenten nadat ze een keuze gemaakt hebben? Topic 2 streeft ernaar om de interactie te exploreren tussen de consument en sociale en culturele invloeden. Hoe bepalen demografische (e.g. leeftijd, geslacht, ras) en psychografische (vb. levensstijl en persoonlijkheid) aspecten consumenten gedrag? Topic 4 besteedt aandacht aan ethische bedenken en onderzoeksmethoden terwijl Topic 5 focust op resultaten van consumentengedrag.

Doelstellingen

Beschrijving

When studying Consumer Behavior an important goal is to understand factors that influence consumers' decision making processes. When studying these factors we will also consider the impact of family, friends, reference groups and society as a whole.

Het doel van de studie naar consumentengedrag is het besluitvormingsproces rond consumptiebeslissingen te begrijpen. Hierbij wordt tevens de invloed van familie, vrienden, referentiegroepen en de maatschappij in het algemeen op de consument in kaart gebracht.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oMark - Marketing (soepel)
- of
- HWS0Mark - Marketing (S) (soepel)

Competenties

"Introduction to Marketing" and "Strategic Marketing"

"Inleiding tot Marketing" en "Strategische Marketing"

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Hoyer, Wayne D. and MacInnis Deborah J. (2009), "Consumer Behavior," International Edition, 5th Edition, South-Western Cengage Learning.

Aanbevolen leermiddelen

Recommended materials will be posted on Toledo.

Aanbevolen literatuur wordt meegedeeld via Toledo.

Werkvormen

Omschrijving

During class time we will elaborate on some of the more important concepts from the textbook. We will use the usual lecture format with examples to illustrate the concepts but we will also engage in class discussions and work on in-class assignments. We may have up to three quizzes throughout the semester.

Tijdens de colleges wijden we uit over sommige belangrijke concepten uit het tekstboek. We gebruiken het lecture formaat met voorbeelden om concepten te verduidelijken maar we houden ook klass discussies en maken in-class assignments. We kunnen tot drie toetsjes hebben doorheen het semester.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- permanente evaluatie
- Andere: Group Project (oral and written presentation)

1e examenperiode (januari)

Written Exam

Group project: written and oral presentation (maximum 15% of your total grade). Group Projects will be turned in and presented before the end of the series of classes.

Schriftelijk Examen

Groepsproject: schriftelijke en mondelingen presentatie (maximum 15% van het puntentotaal). Groepsprojecten worden ingeleverd en gepresenteerd voor het einde van de lessenreeks.

3e examenperiode (augustus/september)

Written Exam

Schriftelijk Examen

Examencontract

Written Exam

Schriftelijk Examen

Begeleiding

Wouter Vanhouche can be reached at wouter.vanhouche@lessius.eu or 03/201.18.62

Wouter Vanhouche is te bereiken via wouter.vanhouche@lessius.eu of 03/201.18.62

Marketing Engineering

Code: MM1oMarEng
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Lamey Lien
Coördinator: Lamey Lien

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Marketing Engineering

Inhoud

Marketeers worden geconfronteerd met steeds snellere veranderingen in de markt en overrompeld met een hele hoop gegevens en informatie. Vandaag de dag is het voor marketing managers niet meer voldoende om alleen een grondige kennis van marketing concepten te bezitten. Meer en meer worden feitengebaseerde analyses en de aanwending van beslissingsmodellen gevraagd om de marketingstrategie van een onderneming te ondersteunen. Marketing engineering is een relatief nieuwe discipline die marketeers toelaat om marketing concepten om te zetten in contextspecifieke operationele beslissingen en acties door gebruik te maken van analytische en kwantitatieve technieken. In deze cursus proberen we de theorie te linken met de praktijk. De nodige know-how en tools worden aangeleerd die je in staat zullen stellen om de juiste informatie te verzamelen en te analyseren met als doel betere marketing plannen op te stellen, betere producten te ontwikkelen, betere doelgroepen te selecteren, betere reclame strategieën op te stellen .... , kortom, betere beslissingen te nemen. Een bedrijfskundige vertaalslag naar de bruikbaarheid van deze analysetechnieken voor marketing beslissingsnemers wordt hierbij beklemtoond. Meer specifiek, zal er een overzicht gegeven worden van een aantal kwantitatieve methoden, voor welke vraagstukken deze kunnen gebruikt worden en hoe deze kunnen ingezet worden ter ondersteuning bij marketing beslissingen. Dit wordt telkens geïllustreerd aan de hand van enkele praktijk cases. Volgende deeldomeinen zullen nader belicht worden in de cursus:

- Market Response Models
- Segmentatie & Positionering
- Productontwikkeling
- Reclame & Promotie Beslissingen

Doelstellingen

Beschrijving

- Kennis van verschillende kwantitatieve technieken bruikbaar binnen marketing
- Het oplossen van marketing vraagstukken aan de hand van verschillende marketing modellen: welke kwantitatieve technieken bruikbaar voor welke marketingvraagstukken en hoe toepassen?

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- HW1oMark - Marketing (streng)
- of
- HWS0Mark - Marketing (S) (streng)

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- "Marketing Engineering: Computer-Assisted Marketing Analysis and Planning"
Gary Lilien and Arvind Rangaswamy

- www.mktgeng.com

Aanbevolen leermiddelen

Aanbevolen literatuur wordt meegedeeld via Toledo

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- Andere: groepswerken

2e examenperiode (juni)

mondeling examen
groepswerk doorheen het jaar
permanente evaluatie

3e examenperiode (augustus/september)

individuele opdracht
schriftelijk examen

Begeleiding

Voor extra info kan je steeds terecht op volgend e-mail adres: lien.lamey@lessius.eu

Haveneconomie, transport en logistiek

Code: OM1oHaTrLo
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Coeck Chris
Coördinator: Coeck Chris

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Haveneconomie, transport en logistiek

Inhoud

Haveneconomie, transporteconomie en logistiek management moeten op een geïntegreerde wijze bestudeerd worden. Aangezien verkeer en vervoer in de loop van de geschiedenis van essentieel belang zijn geweest voor de functionering van de economie en het maatschappelijke leven, hebben de disciplines vertakkingen op uiteenlopende terreinen van de economische wetenschap.

In een eerste deel worden bij wijze van inleiding enkele belangrijke begrippen met betrekking tot het vervoerssysteem besproken en wordt het studieterrein van de zeehaven en haar economische omgeving afgebakend, gedefinieerd en beschreven. Vervolgens worden de economische betekenis en de organisatie van de vervoerseconomie en –logistiek geanalyseerd. Doorheen de cursus wordt aanvullend op de algemene begrippen van de haven- en transporteconomie een inzicht gegeven van de logistieke organisatie van het vervoer alsook van de werking van een haven als belangrijkste draaischijf van vervoer en van welvaartscreatie. De werking van een polyvalente zeehaven met een grote verscheidenheid aan behandelde goederen op terminals die qua kenmerken en lay-out erg van elkaar verschillen wordt besproken, alsook de verschillende beroepen en diensten die kunnen worden onderscheiden. Tenslotte wordt de rol van de zeehavens als vestigingsplaatsen voor industrieën aangegeven, wordt concurrentie tussen havens en havenproductiviteit besproken en wordt het belang van de havens voor een stad, regio en natie diepgaand geanalyseerd.

Doelstellingen

Beschrijving

De studenten moeten in staat zijn

1. de (geografische, economische, technische en organisatorische) aspecten die verband houden met en van belang zijn voor de haveneconomie, de vervoerseconomie en de logistiek te begrijpen en in de juiste context te plaatsen;
2. de impact van transport en logistiek op strategisch en operationeel vlak te kunnen schetsen;
3. een wetenschappelijke benadering op basis van de aangegeven analysemethoden en analysetechnieken te combineren met een praktische en beleidsmatige aanpak

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Handboek: Coeck, C, J-P. Merckx en A. Verbeke (2006), "Haveneconomie en -logistiek", Garant Uitgeverij.

Aanbevolen leermiddelen

Macharis, C en J. Van Mierlo (2006), "Goederen- en Personenvervoer: Vooruitzichten en Breekpunten", Garant Uitgeverij.

Blauwens, G., P. De Baere en E. Van De Voorde (2001), "Vervoerseconomie", Standaard Uitgeverij.

Werkvormen

Omschrijving

De bedrijfseconomische en statistische kennis zoals zij verworven is na het derde jaar bachelor handelswetenschappen of

het schakelprogramma handelswetenschappen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

2e examenperiode (juni)

Schriftelijk examen

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk examen

Examencontract

Schriftelijk examen

Begeleiding

Wanneer men vragen heeft kan men zich wenden tot de docent.